



5 พฤษภาคม 2564

มุสลิมทั่วโลก กับ การรับวัคซีน COVID-19 ในเดือนรอมฎอน

เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา (วันที่ 17 เมษายน 2564) วารสาร The LANCET ซึ่งเป็นวารสารการแพทย์อันดับ 1 ของโลกได้ตีพิมพ์บทความอันหนึ่งซึ่งน่าสนใจเป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับเดือนรอมฎอนและความลังเลใจของมุสลิมทั่วโลกต่อการรับวัคซีนป้องกันโรค COVID-19

ความจริงแล้วเดือนรอมฎอนกับโรค COVID-19 เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยดีนะในความทรงจำของพี่น้องมุสลิมทั่วโลก เนื่องจากช่วงที่ดีที่สุดของการระบาดของโรค COVID-19 เกิดขึ้นตอนเข้าสู่ช่วงเดือนรอมฎอนเมื่อปีที่ผ่านมาพอดี โดยปกติแล้วในเทศกาลเดือนรอมฎอนมุสลิมจะมีกิจกรรมพิเศษที่มีการรวมตัวกันของคนจำนวนมาก หลายกิจกรรม และเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วโลกอาทิเช่น การละศีลอดร่วมกันที่มีสยิดหรือบ้านของเครือญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง การละหมาดในยามค่ำคืนร่วมกันของคนจำนวนมากที่เรียกว่า ละหมาดตะรอเวียะฮ์ กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมในเดือนรอมฎอน และแน่นอนว่าเมื่อมีการระบาดของโรคกิจกรรมทั้งหมดนั้นก็ถูกยกเลิกไปได้หลายประเทศทั่วโลกเพื่อป้องกันการติดต่อของโรคระบาด หลายพื้นที่ในโลกพบปัญหาในการสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนเพื่อให้ยุติกิจกรรมดังกล่าวในเดือนพิเศษนี้ รวมถึง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของเรา ก็ต้องใช้สรรพกำลังมหาศาลในการสื่อสารกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงมาตรการป้องกันการติดต่อของโรคในช่วงเดือนรอมฎอน

เมื่อผ่านเดือนรอมฎอนปีที่ผ่านมาหลายประเทศสถานการณ์ก็คลี่คลายลง (รวมถึงประเทศไทยด้วย) ประชาชนก็ออกมาใช้ชีวิตปกติ แต่กระนั้นก็ตามประเทศที่สถานการณ์คลี่คลายลงแล้วก็มีการระบาดระลอกที่สอง

ที่สามตามมา รวมถึงประเทศไทยที่ขณะนี้ก็อยู่ในช่วงเดือนรอมฎอนและอยู่ในช่วงการระบาดระลอกที่ 3 แน่แน่นอนว่าพี่น้องมุสลิมก็ได้รับผลกระทบจากการที่ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิต และเป็นปีที่ 2 ต่อกันที่ต้องใช้ชีวิตภายใต้มาตรการการป้องกันโรคอย่างเช่นงวด

จินตนาการถึงโลกที่มีประชากร 1.9 พันล้านคนนับถือศาสนาอิสลาม พลวัตของความเชื่อและวัฒนธรรมของเดือนรอมฎอนจริงๆ พื้นที่ในชีวิตของคนจำนวนมากในโลก และขณะนี้ หลายประเทศในโลกก็ทยอยฉีดวัคซีนให้กับประชาชนในประเทศ ดังนั้น การเข้าสู่เดือนรอมฎอน จึงมีผลต่อการตอบรับวัคซีนของคนจำนวนมากในโลกเช่นกัน

ข้อถกเถียงประการหนึ่งที่เกิดขึ้นคือเมื่อเข้าสู่เดือนรอมฎอนแล้วมุสลิมมีข้อห้ามในการรับประทานอาหารและนำสารใด ๆ ก็ตามเข้าสู่ร่างกาย ในช่วงเวลาตั้งแต่ตะวัตขึ้นจนตะวันตกลับฟ้า ซึ่งในกรณีของการฉีดวัคซีนก็กลายเป็นประเด็นคำถามร่วมสมัยที่มุสลิมในยุคปัจจุบันตั้งข้อสงสัยว่าจะทำให้การถือศีลอดนั้นสูญเสียความสมบูรณ์หรือไม่

ข้อมูล ณ ปัจจุบัน ยังไม่มีรายงานเรื่องการตอบรับวัคซีนของพี่น้องมุสลิมทั่วโลกในเดือนรอมฎอนแต่อย่างใดก็ตาม เรายังมีข้อมูลอ้างอิงเปรียบเทียบจากการบันทึกในช่วงที่มีโรคระบาดในประเทศมุสลิมก่อนหน้านี้ เช่น ในแอฟริกาตะวันตก ซึ่งเคยมีการระบาดของโรค EBOLA ข้อค้นพบในประเทศ กินี พบว่ามุสลิมในระดับปัญญาชน (Muslim scholar) มากถึงร้อยละ 80 ยอมรับวัคซีน อย่างไรก็ตามในระดับประชาชนมุสลิมทั่วไป (General Muslim) พบว่ารับวัคซีนเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบการรณรงค์ต่อต้านวัคซีนโปลิโอ ที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนรอมฎอนเช่นกัน ในประเทศไนจีเรีย ซึ่งต่อมาได้รับการแก้ไขด้วยการชี้แจงข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้นำศาสนาในประเทศ และให้ผู้นำศาสนาเป็นตัวหลักในการทำหน้าที่สื่อสารต่อไปยังประชาชน

ข้อค้นพบในอดีตในประเทศมุสลิมพบว่าสาเหตุที่ทำให้มุสลิมเกิดความลังเลใจต่อการรับวัคซีนนั้น อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการรับวัคซีนจะทำให้พวกเขาถือศีลอดไม่สมบูรณ์ รวมถึงเรื่องผลข้างเคียงจากวัคซีน ซึ่งอาจมีผลทำให้พวกเขาต้องยุติการถือศีลอดหรือไม่ซึ่งทำให้มุสลิมบางส่วนมีความต้องการให้เปิดการบริการวัคซีนในช่วงเวลาที่ละศีลอดแล้ว (หลังประอาทิตย์ลับฟ้า) อย่างไรก็ตามประเด็นข้อกังวลใจเรื่องการรับวัคซีนจะทำให้เสียศีลอดนั้น ทางนักวิชาการมุสลิมร่วมกับสมาคมแพทย์มุสลิมในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่เป็น

มุสลิม (Muslim Majority Country) ได้ยืนยันว่าการฉีดวัคซีนในเดือนรอมฎอนนั้น ไม่ทำให้สูญเสียความสมบูรณ์ต่อการถือศีลอด และสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนมุสลิมในประเทศต่าง ๆ และไม่เกิดผลกระทบต่อการเร่งฉีดวัคซีนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่ในหลายประเทศมุสลิม

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความลังเลใจของสังคมมุสลิมต่อการรับวัคซีนจะเป็นประโยชน์ต่อวงการสาธารณสุขในอนาคต ในการวางแผนทำความเข้าใจกับประชาชน เพื่อให้ตอบสนองต่อการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้เกิดขึ้นในสังคมได้โดยเร็วครับ

บทความนี้สนับสนุนโดย

